

Muistio

9.4.2020

20-123021

Valtiovarainvaliokunta
HE 43/2020 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle
vuoden 2020 II lisätalousarvioksi

Vuoden 2020 II lisätalousarvio: Sosiaali- ja terveysministeriö PL 33

Hallituksen esityksessä vuoden 2020 toisessa lisätalousarvioksi on edelleen huomioitu koronapandemiasta aiheutuvia menotarpeita sosiaali- ja terveysministeriön pääluokassa. Esityksillä turvataan mm. terveydenhuollon ja sosiaaliturvajärjestelmän toimintaedellytyksiä ja varmistetaan kansalaisten toimeentuloa.

Esitysten yhteissumma on STM:n pääluokan osalta 2,2 mrd. euroa. Yli puolet lisäyksestä kohdistuu työttömyysturvaan, asumistukeen ja toimeentulotukeen, jonne kohdistetaan 1,2 miljardin euron lisäys työttömyyden ja lomautusten kasvun vuoksi.

Koronaepidemiaan liittyvien suojainvarusteiden, laitteiden ja lääkkeiden hankintaan varataan 600 miljoonaa euroa. Hankinnat tehtäisiin pääosin Huoltovarmuuskeskuksen kautta.

Koronaepidemian vuoksi palkatta töistä poissa oleville esitetään väliaikaista tukea, johon esitetään 94 milj. euroa. Tukea voitaisiin maksaa vanhemmalle, joka hoitaa kotona lapsia heidän ollessaan rajoitustoimien takia poissa varhaiskasvatuksesta tai perusopetuksesta. Tuki koskisi ainoastaan tilanteita, joissa lapsi on oikeutettu varhaiskasvatukseen tai perusopetuksen lähiopetukseen myös poikkeusolojen aikana. Etuutta maksettaisiin myös ulkomailta Suomeen saapuville henkilöille, jotka on ohjattu pandemian torjumiseksi karanteeniin vastaaviin olosuhteisiin ja jotka tästä syystä ovat palkattomasti poissa työstä. Tuki olisi 28,94 euroa arkipäivältä (723,50 euroa kuukaudessa). Tukea on tarkoitus maksaa 16.3. lähtien rajoitustoimien ajan. Tukea voitaisiin hakea takautuvasti ja sen toimeenpanon yksityiskohdista tiedottaisi Kansaneläkelaitos (Kela).

Työttömyysetuuksien ansioturvaan ja vuorottelukorvaukseen sekä työttömyysetuuksien perusturvaan esitetään yhteensä noin 1,1 miljardin euron lisäystä. Tästä summasta 794 miljoonaa euroa johtuu lisääntyneestä työttömyydestä sekä lomautuksista, 20 miljoonaa euroa työttömyyskassojen toiminnan tukemisesta ja noin 272 miljoonaa euroa työttömyysturvaa koskevista lakimuutoksista.

Yrittäjien eläkelaista johtuviin menoihin esitetään 30 miljoonan euron lisämäärärahaa. Tämä aiheutuu yrittäjien työtulojen ja eläkevakuutusmaksutuottojen pienenemisestä pandemiatilanteesta.

Kansaneläkelaitoksen toimintaan esitetään 41 miljoonan euron lisärahoitusta muun muassa Kelaan tulevien perusturvaetuuksien hakemusten käsittelyyn, Fimean toimintaan 1,9 miljoonan euron lisäystä ja Työterveyslaitokselle 0,4 miljoonan euron lisärahoitusta. Terveydenhuollon etävastaanottojen laajentamiseen ja toteutukseen sekä Omaolo-verkkopalvelun laajentamiseen uusien sairaanhoitopiirien alueille kohdennetaan yhteensä 6 miljoonaa euroa.

Avustuksiin yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen esitetään 5 miljoonan euron lisäystä. Lisärahoituksella avataan sosiaali- ja terveysjärjestöille erillinen avustushaku, jolla vastataan koronaviruksen aiheuttamaan kriisiin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

2020 LTAE II muutosesitykset				
			Muutos	Mom.
Nr.	Momentti	Muutostekijä	1 000 €	yht.
33.01.25	Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät	Etä vastaanottojen laajentaminen	5 000	6 000
		Omaolon koronaoirearvion laajentaminen uusien sairaanhoitopiirien alueelle	1 000	
33.02.06	Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot	ICT-palvelujen kapasiteetin varmistaminen	100	100
		Lääkehuollon turvaaminen	1 800	1 800
33.03.50	Valtionosuus Työterveyslaitoksen toimintaan	Toiminnan uudelleensuuntaamisen tukeminen	400	400
33.10.54	Asumistuki	Tarvearvion muutos	177 000	177 000
33.10.57	Perustoimeentulotuki	Tarvearvion muutos	169 300	169 300
33.10.60	Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut	COVID-19 vaikutus Kelan toimintakuluihin	38 000	41 000
		Koronavirusepidemian aikana palkatta töistä poissa olevalle maksettava väliaikainen tuki	3 000	
33.20.50	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta	Omavastuuajan määräaikainen poistaminen	96 000	434 300
		TEM yhteistoimintalain muutokset	12 000	
		Työssäoloaika 13 vkoa määräaikaisesti	6 300	
		Työttömien määrän lisäys	300 000	
		Työttömyyskassojen toiminnan turvaaminen koronavirusepidemian COVID-19 aikana	20 000	
33.20.52	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta	Omavastuuajan määräaikainen poistaminen	10 000	664 000
		Tarvearvion muutos, peruspäiväraha	100 000	
		Tarvearvion muutos, työmarkkinatuki	264 000	
		Työttömien ja lomautettujen määrän lisäys	130 000	
		Yrittäjien määräaikainen oikeus työttömyysturvaan	160 000	
33.30.60	Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista	Koronavirusepidemian aikana palkatta töistä olevalle maksettava väliaikainen tuki	94 000	94 000
33.40.52	Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista	Yrittäjien vakuutusmaksutuoton aleneminen.	30 000	30 000
33.70.22	Tartuntatautien valvonta	Laitteiden, tarvikkeiden ja lääkkeiden hankinta	600 000	600 000
33.90.50	Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen	Avustusten erillinen lisähaku	5 000	5 000
Yhteensä			2 222 900	2 222 900